

Література

1. Білецький А. О. Про мову і мовознавство/ А. О. Білецький. – К.: Атіка, 1996, – 224 с.
2. Дорошенко С. І. Вступ до мовознавства/ С. І. Дорошенко, П.С. Дудик. – К.: – Освіта, 1974. – 291 с.
3. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства/ О. Ю. Карпенко. – К.: Одеса, 1991. – 304 с.
4. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: Підручник./ М. П. Кочерган. – К.: Освіта, 1999, – 456 с.

Наталя Штогріна
Одеський національний політехнічний університет
Одеса, Україна

РЕКЛАМНІ ВИВІСКИ ЕПОХИ РЕНЕСАНСУ ЯК ТВОРИ МИСТЕЦТВА

У статті наводиться огляд рекламних вивісок епохи Ренесансу, котрі були створені професійними художниками.

Ключові слова: реклама, зовнішня реклама, історія реклами

В статье приведен обзор рекламных вывесок эпохи Ренессанса, созданных профессиональными художниками.

Ключевые слова: реклама, наружная реклама, история рекламы

The article provides an overview of advertising signs of the Renaissance, created by professional artists.

Tags: advertising, outdoor advertising, advertising history

Взагалі перші в історії вивіски не мали з образотворчим мистецтвом нічого спільного. Найчастіше вони представляли собою сам предмет торгівлі в натуральному вигляді: швець на ринку вивішував поруч зі своїм прилавком взуття, а гончар – горщик. Такі зорові приманки були зрозумілі покупцям і зручні для продавця, по закінченні торгівлі на ринку вони просто прибиралися, а потім могли бути продані з тим же успіхом, що й інший товар. Один із прикладів відображений на ілюстрації в книжці Адама Олеарія «Опис подорожі

до Московії і через Московію до Персії і назад» — чобіт, що висить над взуттєвої лавкою [4].

До речі, і зараз у багатьох європейських містах збереглися подібні вивіски. На відміну від будинкових знаків з вигадливими гербами, характерних для будівель знаті, ремісничі вивіски є зрозумілими і наочно ілюструють, що тут, наприклад, жив пекар, а в сусідньому будинку — лікар. Взагалі наочність завжди була і є основною вимогою для вивіски, а при майже поголовної неграмотності населення в минулі часи вона була просто необхідна. Ніяких написів, тільки зрозуміле всім зображення товару або послуги, причому спочатку це були не картини, а муляжі. Вивіска-муляж стала переходом від демонстрації самих товарів до їх зображеннях. Одночасно з предметними вивісками з'являються символічні позначення, які не були вивісками у прямому сенсі цього слова, хоча і грали їх роль. Наприклад, за часів античності і середньовіччя виноторгової закладу і таверни позначалися за допомогою плюща, зростаючого неподалік від входу (плющ — один із символів Бахуса). На Заході і в Росії пучки солом, виставлені на палиці з вікна, вказували на розташування заїжджих дворів. З часом з'явилися універсальні символи: у слюсарів — ключ, у виноторговців — бочонок, у лихварів — три кулі [2; 113].

Починаючи з епохи Ренесансу вивіски стали в основному мальовничими, хоча за їх написання бралися як професійні художники, так і всі, хто вважали себе спроможними на це. Зазвичай робота над вивіскою була для справжніх художників лише способом заробити і слави не приносила. «Живописець вивісок — ремісник, що виготовляє вивіски». Таке визначення дає словник Ушакова [7]. І найчастіше подібна характеристика була вірною. Адже раніше ставлення до художників було досить зневажливе. А самі вони зазвичай по суті своїй були малярами — ремісниками, не заглиблюватися в тонкощі і мало цікавляться високим сенсом образотворчого мистецтва.

З плином часу, музейними експонатами стали вважатися не тільки самі вивіски відомих художників, але навіть ескізи до них. Так, в Луврі зберігається проект вивіски, виконаної Антуаном Ватто.

Незадовго до своєї смерті великий художник написав за вісім сеансів величезну вивіску для крамниці свого друга Жерсена, продавця картин на мосту Нотр-Дам. Зараз сама вивіска знаходиться в музеї замку Шарлоттенбург недалеко від Берліна. На ній також зображений інтер'єр лавки, який зовні було важко розгледіти через невеликі віконцець. Це, мабуть, одна з найзнаменитіших вивісок — і тому, що вона стала однією з останніх робіт вмираючого від сухот художника, і, звичайно, через свого приголомшливого художньої якості. Багато хто ставиться до неї як до однієї з картин майстра, не помічаючи, що в її назві присутнє слово «вивіска» [3].

Найстаріша із збережених мальовничих вивісок зберігається в пінакотеці Форлі, це вивіска аптеки, її приписують Мелоццо та Форлі. На ній зображений аптекар, що розтирає в ступці свої зілля. У музеї Базеля зберігається двостороння вивіска школи, написана в 1516 році Гансом Гольбейном Молодшим на дерев'яній дошці. Там зображений вчитель, який навчає двох чоловіків письму, і його дружина, яка допомагає чоловікові навчати читання трьох хлопчиків і дівчинку. Часто такі замовлення виконували початківці художники, змушені заробляти собі на життя. Так, Караваджо написав вивіску харчевні на сплату свого боргу шинкарю [1; 14].

У 1718 році двадцятирічний Жан Шарден пише для хірурга вивіску шириною 4,46 м і висотою всього лише 0,72 м, що зображає людину, поранену шпагою, принесену до хірурга, який оглядає її рану. Жан Батист Мрій виконав вивіску для продавця тютюну Ніколя із зображенням чоловіка, кращого трубку [5; 53].

Вивіска і сьогодні висить у Монморансі біля корчми «Білий кінь» і зображає з кожного боку коня, була написана молодим французьким бароном, який став відомим художником – Франсуа Жераром.

Серед достатку ремісничих виробів вивіски, написані великими майстрами, були дуже рідкісні. Тим більше, що мальовнича вивіска швидко приходила в непридатність і багато роботи відомих художників тепер втрачені. Те, що збереглося, було викуплено любителями живопису та музеями. Тільки завдяки малюнку із зібрання

муніципального музею Мадрида ми знаємо прекрасну вивіску кафе Левант, написану Леонардо Аленца, на ній зображений інтер'єр кафе з відвідувачами. Два ескізи вивіски фабрики капелюхів в Барселоні були представлені на аукціоні в Парижі в 1959 році як роботи Сальвадора Майоля [4].

Справжнім шедевром є і чудова вивіска, що зберігається в цюрихському Кунстхаус і написана молодим Жеріко для коваля з Руана. Художники Буальї і Дебюкур написали дві вивіски продовольчого магазину Корселле в Пале-Рояль, на обох зображений гурман за столом. Перша і сьогодні висить в магазині, друга ж колись розміщувалася над вітриною, була подарована музею Карнавалі. У музеї швейцарського Ніоні зберігається вивіска, написана Гюставом Курбе для таверни цього міста. На ній зображений натюрморт в дусі Шардена. Натюрморти, написані Нарсіс Діасом де ла Пенья по боках від вітрини овочевої крамниці, також є вивіскою, вони збереглися і знаходяться в приватному зібранні [6; 37].

Але чим ближче до сучасності, тим рідше, на жаль, зустрічаються мальовничі вивіски – зараз все уніфіковано, у виробництві вивісок розроблені свої ефективні технології, в яких немає місця художнику з пензлем.

Література

1. Дьякова, Т.А. К вопросу об эстетике рекламы[Текст] / Т.А. Дьякова // Реклама и искусство: Сборник научных трудов. В 2-х т./ [под ред. Т.А. Дьяковой]. – Воронеж : Факультет журналистики ВГУ, 2011. – Т.1. – С. 9-15.
2. Дьякова, Т.А. Реклама в контексте художественной культуры XX века [Текст] / Т.А. Дьякова // Реклама и искусство: Сборник научных трудов. В 2-х т./ [под ред. Т.А. Дьяковой]. – Воронеж: Факультет журналистики ВГУ, 2011. – Т.2. – С. 101-122.
3. Вывеска: история происхождения и развития[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reklama-dnopr.dp.ua/spravochnik/sredstva-naruzhnoj-reklamy/2-viveska-istoriya-proishogdeniya-i-razvitiya.html>
4. Вывеска и художник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.signbusiness.ru/publications/articles/421-vyveska-i-hudozhnik.php>

5. *Костіна, А.В.* Эстетика рекламы [Текст] / А.В. Костіна — М.: Вершина, 2003. — 304 с.
6. *Сальникова, Е.В.* Эстетика рекламы. Культурные корни и лейтмотивы [Текст] / Е.В. Сальникова. — М., 2001. — 288 с.
7. Толковый словарь Ушакова [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://ushakovdictionary.ru/word.php?wordid=7890>.

**Віолетта Лавренюк, Андрій Гурський
Андрій Ємельяненко, Нікіта Новиков
Одеський національний політехнічний університет
Одеса, Україна**

ДІЛОВА БЕСІДА: МИСТЕЦТВО ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ

У статті розкривається важливість розвитку умінь і навичок у студентів університету проводити ділові бесіди.

Ключові слова: ділові бесіди, орієнтування в ситуації і людях, правила етикету.

В статье раскрывается важность развития умений и навыков у студентов университета проводить деловые беседы.

Ключевые слова: деловые беседы, ориентировки в ситуации и людях, правила этикета.

The article explains the importance of developing skills and abilities of university students to conduct business conversations.

Tags: business conversations, orientation in the situation and the people, the rules of etiquette.

Інтенсивний розвиток ринкових відносин у нашій країні, що спостерігається на всіх рівнях підприємницької комунікації внаслідок прогресу у сфері інформатики, зумовлюють необхідність швидкого і безперешкодного поширення ділової інформації, а отже й організації та проведення інноваційних форм ділового спілкування, таких, як презентації, “круглі столи”, прес-конференції, збори, брифінги, виставки і ярмарки нових товарів тощо.